

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРЕДМЕТУ АУДИТУ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ

Аудит, відповідно до чинної редакції Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, оглядів, інших завдань з надання впевненості та супутніх послуг [1], розглядається як один з видів завдань, за результатами виконання яких передбачене надання впевненості користувачам перевіреної інформації. Зазначений вид завдань, які виконуються аудитором, може бути ідентифікованим за умови одночасної наявності низки елементів, серед яких – предмет завдання.

Важливим аспектом ідентифікації предмету аудиту, на наше переконання, є спроможність врахування проміжку часу існування ознак, за якими предмет аудиту може бути визначений та оцінений. Зокрема, це може стосуватися інформації щодо минулих подій, поточних характеристик функціонування керованого об'єкта в системі управління та/або перспектив його діяльності в майбутньому.

Іншим суттєвим аспектом ідентифікації предмету аудиту, який повністю чи частково ігнорується нормативними документами, на наше переконання, є його релевантність, тобто – доцільність з точки зору аудитора визначити конкретний предмет аудиту на основі його відповідності інтересам користувачів.

Наведені та інші недоліки ідентифікації предмета аудиту можуть бути враховані, якщо перевагу надавати підходу, що ґрунтується на очікуваннях користувача інформації, яка перевіряється. Особливо високого рівня обґрунтованості відповідна концепція набуває у випадку впровадження звітування відповідальних осіб на інтегрованій основі. Це пов'язано з необхідністю врахування впливів на діяльності суб'єктів, відповідальних за створення інформації та її подання користувачам, обставин, від яких залежать інформаційні очікування користувачів щодо стану задоволення суб'єктом господарювання запитів суспільства. Зокрема, варто відзначити наявність об'єктивного обмеження в роботі як державних, так і незалежних аудиторів, що полягає у визначенні тривалості проведення аудиту, а також – в обмеженні ресурсів, які має у власному розпорядженні суб'єкт аудиту. Зазначене обумовлює необхідність визначення найбільш проблемних, ризикованих аспектів функціонування підконтрольного об'єкта, які потребують більшого, порівняно з менш істотними питаннями, використання аудитором ресурсів часу, праці, матеріальних та фінансових ресурсів.

Водночас, при використанні інтегрованої звітності як суб'єкти, відповідальні за підготовку інформації, так і її користувачі змушені при ініціюванні проведення державного або незалежного аудиту враховувати власні обмеження, що визначаються статутними повноваженнями, вимогами нормативних документів стосовно тривалості проведення заходів аудиту, порядку оцінювання його результатів та впровадження їх у діяльність підконтрольного об'єкта. При цьому необхідність раціонального використання стосуватиметься також і ресурсів, які є необхідними для компенсації витрат аудитора на проведення відповідних заходів.

Вважаємо за доцільне відзначити також виникнення нових аспектів діяльності підконтрольних об'єктів, які визначаються не лише фактом перерозподілу повноважень, ресурсів та відповідальності між сторонами, існування яких покладене в основу ідентифікації елементів аудиту. Це стосується, наприклад, безпосередньо процесів, пов'язаних зі здійсненням такого перерозподілу. Зазначені аспекти в умовах формування та використання інтегрованої звітності, на наше переконання, також мають бути визнані самостійними елементами предметної області аудиту, оскільки дотримання відповідних процедур дає підстави визначити легітимність діяльності підконтрольного об'єкта, користувача інформації про нього та аудитора.

Отже, вплив інтегрованої звітності на предмет аудиту полягає у розширенні кола процесів та їх результатів, оцінювання яких може прямо або опосередковано забезпечити користувачів перевіреної інформації можливістю її адекватного використання.

Предмет аудиту визначається, переважно, з урахуванням двох аспектів: очікувань користувачів відповідної інформації та вимог чинного нормативно-правового регулювання. При цьому, нормативно-правове регулювання визначає мінімальний набір аспектів функціонування підконтрольних об'єктів, які мають бути оцінені під час аудиту і, таким чином, формують предметну область аудиту. З іншого боку, варто відзначити, що предмет аудиту, що визначається нормативними документами, в тому числі законодавчого походження, враховують, переважно, інтереси користувачів, уповноважених застосовувати фінансові та інші санкції при встановленні фактів порушення законодавства.

Список використаної літератури:

1. *Handbook of International Quality Control, Auditing, Review, Other Assurance, and Related Services Pronouncements*. URL: <https://www.ifac.org/publications-resources/2018-handbook-international-quality-control-auditing-review-other-assurance> (21.09.2019).